

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 618
din 22.11.2023

Dosar nr.: 34/2022

Petiția nr.: 298/13.01.2022

Petentă: [REDACTED]

Reclamată: Universitatea București

Obiect: petenta reclamă introducerea, pentru studenți, a unei condiționări financiare discriminatorii în ceea ce privește participarea la examinările semestriale

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. [REDACTED] adresă comunicare acte de procedură loc. [REDACTED]
[REDACTED]

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. Universitatea București, sediu loc. București, șos. Panduri nr. 90, sector 5

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

4. Părțile au fost citate cu respectarea măsurilor impuse de starea de alertă, prin comunicarea unor adrese (filele 7 și 8 din dosar) în care se preciza posibilitatea părților de a-și exprima acordul în sensul trimerii punctelor de vedere în scris, iar părții reclamate i-a fost comunicat un exemplar al petiției în vederea posibilității formulării apărărilor.

5. Prin adresa nr. 2170/24.03.2022 partea reclamată depune punct de vedere. Punctul de vedere depus de partea reclamată este comunicat petentei prin adresa nr. 2941/21.04.2022 (fila 27 din dosar) în vederea depunerii de concluzii scrise. Plicul cu adresa nr. 2941/21.04.2022 s-a returnat la sediul instituției cu mențiunea "destinatar lipsă domiciliu". Prin adresa nr. 3581/23.05.2022 (fila 28 din dosar) s-a retrimis petentei punctul de vedere depus de partea reclamată în vederea formulării de concluzii scrise.

6. Petenta nu depune concluzii scrise la dosar.

7. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

8. Prin petiția nr. 298/13.01.2021 petenta reclamă introducerea, pentru studenți, a unei condiționări financiare în ceea ce privește participarea la examinările semestriale.
9. Partea reclamată a dispus organizarea unora dintre examenele semestriale în format fizic. Cu toate acestea, prin Decizia Biroului Executiv al Consiliului de Administrație din data de 16 decembrie 2021, accesul studenților la aceste examene este condiționat de:
- prezența certificatului digital european Covid – 19
 - de prezentarea rezultatului negativ al unui test rapid Covid – 19
 - de asumarea propriei răspunderi și a acordului în unanimitate a tuturor persoanelor prezente la examene.
10. În cazul studenților care nu posedă un certificat digital european Covid -19 valid, testarea nu este nicidecum gratuită, așa cum greșit formula decizia la care petenta a făcut referire. Petenta arată că însuși Ministerul Sănătății a declarat că *“testarea se realizează prioritar cu teste obținute de la Ministerul Sănătății, prin direcțiile de sănătate publică județene, respectiv a municipiului București, în limita stocului disponibil. Subliniem că serviciul de testare prestat de către unitățile farmaceutice poate fi tarifat, în acord cu legislația în vigoare”*.
11. Conform informațiilor telefonice, dar și scrise, obținute de la farmaciile listate, testarea este între 25 – 30 lei fiecare.
12. În acest context, studenții care doresc să participe la examenele cu prezență fizică, sunt obligați să plătească minim 25 lei pentru fiecare examen.
13. Petenta arată că este masterand al Facultății de Psihologie și Științele Educației - Universitatea București.
14. Părții reclamate i se poate reproșa că nu a făcut demersuri pentru combaterea discriminării și pentru găsirea unei soluții folositoare, condiționând accesul în sala de examen de plata tarifului pentru testele antigen rapid. Exemple de măsuri alternative pot fi solicitarea ajutorului Ministerului Sănătății pentru punerea la dispoziție a testelor gratuite rapide la fel ca în cazul școlilor gimnaziale sau se puteau găsi soluții de testare în format online.

Susținerile părții reclamate

15. Prin adresa nr. 2170/24.03.2022 partea reclamată își exprimă punctul de vedere referitor la sesizarea petentei și invocă **excepția necompetenței materiale a CNCD**, apreciind că soluționarea petiției este de competența instanței judecătorești. Totodată, partea reclamată invocă **excepția lipsei de interes a petentei**, arătând că, deoarece începând cu data de 9 martie 2022 starea de alertă nu a mai fost prelungită pe teritoriul României, în aceste condiții este evident că cererea petentei nu mai întrunește cerințele prevăzute de dispozițiile normative în vigoare pentru exercitarea sa, respectiv interesul promovării cererii nu mai este actual.
16. Pe fond, partea reclamată consideră că petenta nu a prezentat o faptă de discriminare în conformitate cu prevederile legale, nu a precizat un anumit criteriu pentru un tratament diferențiat care i-ar aduce atingere drepturilor sale.
17. Partea reclamată precizează că autonomia universitară este garantată atât de Legea educației naționale, Carta universitară, precum și de însăși Constituția României.

18. Prin Decizia din data de 16.12.2021 se permitea accesul studenților în clădirile Universității din București unde se aflau sălile de examen, în anumite condiții, dictate de contextul epidemiologic existent atât la nivel global, dar și național, precum și de cadrul normativ în vigoare în domeniu. Decizia mai sus menționată nu restricționa accesul studenților la examene, aceștia având la dispoziție 3 variante diferite prin care puteau participa la examinările ce necesitau prezența fizică.

19. Întrucât Decizia Biroului Executiv al Consiliului de Administrație al Universității din București din data de 16.12.2021 prevedea variante alternative, accesibile tuturor studenților și care nu implicau costuri, nu se poate pune problema vreunui prejudiciu adus acestora.

20. Prin urmare, măsurile adoptate de partea reclamată au avut caracter general și erau opozabile tuturor celor implicați direct în procesul educațional, fiind generate de contextul epidemiologic, fiind în concordanță cu recomandările naționale și internaționale și fiind aplicabile tuturor studenților, fără să aibă un caracter discriminatoriu.

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

21. **Procedura internă de soluționarea petițiilor**, la Secțiunea Vădită necompetență prevede:

„Art. 28

Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență când în mod vădit constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată.

Art. 29

Excepția de necompetență poate fi ridicată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 30.

Art. 30

(1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbaterea petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.

(2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 31

(1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.

(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 32

Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.”

22. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate,

a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

23. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

24. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”).

25. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „*art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară*” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „*analoagă*” (**Van der Mussele împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „*relevant similară*” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „*analoagă ori relevant similară*” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

26. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

27. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „*sau oricare alt criteriu*”, însă aceste criterii, conform cauzisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „*Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele*” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „*orice altă situație*” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

28. Privind restrângerea drepturilor petentului, Colegiul director se poate raporta la tratatele internaționale ratificate de România și la legislația internă.

29. În conformitate cu cauzistica constantă a CNCD și a instanțelor de judecată, măsurile impuse de pandemie care au oferit alternative raționale nu reprezintă discriminare, întrucât ele sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.

30. Măsuri similare celor din România au fost introduse în toate țările lumii în vederea stopării pandemiei.

31. Conform CEDO, statele contractante au o marjă de apreciere în a stabili dacă și în ce măsură diferențele în situații de altfel similare justifică un tratament diferit în drept. Marja de apreciere variază în funcție de împrejurări, obiectul și fondul cauzei. (**Rasmussen împotriva Danemarcei**, 28 noiembrie 1984, §40). Marja de apreciere este mai largă în domeniul măsurilor generale de strategii economice sau sociale, întrucât autoritățile naționale sunt cele care cunosc mai bine decât o instanță internațională care sunt interesele publice în domeniul economic și social (**Zeman împotriva Austriei**, 29 iunie 2006, §33). În domeniile în care nu există o practică comună a statelor (cum ar fi

cel medical care se schimbă rapid) marja de apreciere este la fel mai largă (**S.H. și alții împotriva Austriei, §69**). Convenția „este un instrument viu” care „trebuie să se interpreteze în lumina condițiilor actuale” (**Tyrer împotriva Regatului Unit**, 25 aprilie 1978, §31). Astfel marja de apreciere se modifică cu timpul, CEDO trebuie să țină cont de schimbările din societate (**Glor împotriva Elveției**, 30 aprilie 2009, §75).

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

32. Se constată că prin Decizia Biroului Executiv al Consiliului de Administrație din data de 16 decembrie 2021, accesul studenților la aceste examene a fost condiționat de:

- prezența certificatului digital european Covid – 19
- de prezentarea rezultatului negativ al unui test rapid Covid – 19
- de asumarea propriei răspunderi și a acordului în unanimitate a tuturor persoanelor prezente la examene.

33. Se respinge excepția de necompetență materială a CNCD, având în vedere faptul că în domeniul discriminării CNCD are competența de a constata fapte de natură contravențională, instanțele analizând doar latura civilă a faptelor de discriminare.

34. Se respinge excepția lipsei de interes a petentei, având în vedere faptul că măsura impusă a fost aplicată în perioada 16 decembrie 2021 – 9 martie 2022.

35. Autonomia universitară nu se poate interpreta în sensul că universitățile sunt deasupra legii și pot limita drepturile cetățenilor contrar legislației statului.

36. Din punctul de vedere al posibilității de transmitere a bolii, persoanele neimunizate reprezintă un risc sporit, în consecință persoanele imunizate, din punctul de vedere al accesului în locuri publice, nu se află în situație comparabilă cu persoanele neimunizate.

37. Având în vedere că vaccinarea a fost oferită în mod gratuit, petenta a avut o alternativă la prezentarea rezultatului negativ al unui test rapid Covid – 19. În situația în care petenta ar fi suferit de o boală incompatibilă cu vaccinarea, ea ar fi putut invoca faptul că nu are nici o alternativă la plata testării, însă nu a invocat o astfel de situație.

38. Măsurile impuse de universitatea reclamată au fost necesare pentru stoparea pandemiei.

39. În consecință fapta sesizată nu reprezintă discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, pcu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția de necompetență materială conform art. 28-32 din **Procedura internă de soluționarea petițiilor**;
2. Respinge excepția lipsei de interes a petentei;
3. Fapta sesizată nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: —

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA - Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA - Membru

MOȚA MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru

Redactată și motivată: S.R., A.S., H.I.

Data redactării: 08.12.2023

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

